

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

นำเสนอเมื่อ : 3 เม.ย. 2552

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

*สิริภูมิ แสงพलय

ด้วยผู้เขียนกำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ณ สถาบันบริการสารสนเทศโรงเรียนบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีมีความสนใจศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงชั้นที่3และช่วงชั้นที่4เป็นช่วงการศึกษาที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการศึกษาที่จัดไว้สำหรับเยาวชนที่สามารถออกไปเป็นแรงงาน

ของชาติได้โดยทันทีแรงงานกลุ่มนี้สามารถนำไปตัดแปลงต่อเติมเพื่อใช้พัฒนาประเทศได้หลายด้านสถานศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่สังคมคาดหวังให้ทำหน้าที่

อันพึงปรารถนาดังนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้จึงเป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการและวิชาชีพสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานมีความประสงค์จะให้สถานศึกษาอยู่ในระดับมาตรฐานทั้งด้านคุณภาพและปริมาณควบคู่กันไปผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานให้เป็นที่ไปตามขอบข่าย

และภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาดังกล่าวเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งในประเทศมีมาตรฐานและมีคุณภาพการศึกษาใกล้เคียงกันอันจะเชื่อถือได้ว่าการดำเนิน

งานของสถานศึกษาจะเป็นไปด้วยความก้าวหน้าตรงตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาสมพงษ์เกษมสิน(2524.หน้า 6)กล่าวว่าการบริหารคือการใช้ศาสตร์และศิลป์

ในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการที่ผู้บริหารใช้อำนาจตลอดจนทรัพยากรต่างๆเช่นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่มีหรือคาดว่าจะมีการดำเนินงาน

ของหน่วยงานหรือสถาบันนั้นๆให้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการวิโรจน์สารรัตน์(2545.หน้า3อ้างอิงจากแคลอรันด์และกิลเลน(CallorandGillen.1987)กล่าวว่า

การบริหารเป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ชงชัย สันติวงษ์ (2536. หน้า 13) อธิบายว่า ผู้บริหาร คือบุคคลซึ่ง

1. เป็นหัวหน้า หรือ “ผู้นำ” ของกลุ่มคนในองค์การ
2. เป็นผู้จัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ และประสานการปฏิบัติงานของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ
3. เป็นผู้รับผิดชอบทำให้งานเสร็จตามเป้าหมาย โดยอาศัย “คน” เป็นผู้นำ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535. หน้า 29) ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหารจะช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารสะดวกรวดเร็ว เพราะมองเห็นความสำคัญของงาน ลดปัญหาข้อขัดข้องและสามารถมอบหมายได้ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม
3. ช่วยให้ผู้ศึกษา ได้งาน ที่มีความเจริญเติบโต และก้าวหน้าสามารถมองเห็นปัญหา เพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคล ในการทำงาน การจัดหน่วยงาน การบริหารงานได้เหมาะกับบุคคล เพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
5. ช่วยให้ผู้บริหาร ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นบุคคลในองค์การทำงานอย่างมีอิสระและมีความคิดริเริ่ม
6. ช่วยในการจัดหมวดหมู่งาน ให้เป็นไปตามความเหมาะสมและรวดเร็ว
7. ช่วยให้มีผลการประเมินผล และการติดตามผลของการปฏิบัติงาน

วิจิตร ศรีสะอาด (2536. หน้า 4)

กล่าวว่ากระบวนการบริหารเป็นขั้นตอนการทำงานของผู้บริหารที่ดำเนินการจนทำให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

และการบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกันการบริหารที่ดีต้องอาศัยกระบวนการบริหารหลักชาวยุทธ อจินสมาจาร (2542:8) กล่าวว่า

การบริหารสถานศึกษาหมายถึงการทำงานร่วมกันการช่วยให้ตระหนักในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษากา รให้บริการแก่สังคมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคล

ได้แก่ครูนักเรียนผู้ปกครองและประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลเหล่านี้และให้การใช้ทรัพยากรได้ประ โยชน์สำหรับการศึกษามากที่สุดบรรลุวัตถุประสงค์

โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การการสั่งการการอำนวยความสะดวกและการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่อันทองแก้ว (2545:37)

ให้แนวคิดว่าการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้นจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องได้พัฒนาภาวะผู้นำให้มีความสามารถในกา รเป็นผู้บริหารอยู่ในระดับสูงและมีรูปแบบที่

สอดคล้องกับสถานการณ์ที่จะทำให้เกิดการจูงใจ ให้มีวิสัยทัศน์ในองค์การ
การวางแผนกลยุทธ์และปัจจัยต่าง ๆ

บทบาทของผู้บริหารนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานหรือสถาบันนั้นๆใ
หบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การโดยอาศัยหน้าที่

ทางการบริหารที่สำคัญคือการวางแผน(Planning)การจัดการองค์การ(Organizing)การนำ(Leading)และการควบคุม(
Controlling)การบริหารโรงเรียนเป็นการดำเนิน

งานที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะดำเนินการตามบท
บาทและหน้าที่เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว
การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ
โดยไซทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษา

มากที่สุดผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะทัศนคติค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
สามารถบริหารโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

สมพงษ์ เกษมสิน (2524. หน้า 6)

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545. หน้า 3 อ้างอิงจาก แครอลล์ และ กิลเลน (Callor and Gillen. 1987)

ธงชัย สันติวงษ์ (2536. หน้า 13)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535. หน้า 29)

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2536. หน้า 4)

ชาญชาย อาจिनสมาจาร(2542 : 8)

เทือน ทองแก้ว(2545 : 37)